

Experience

เพื่อน ๆ ครับ เราเองเชื่อว่า เด็กที่เพิ่งหัดเดินย่อมล้มลุกคลุกคลานมาก่อน แต่เด็กเกือบทั้งหมดเมื่อผ่านการล้มลุกคลุกคลานมาอย่าง โซกโชนแล้ว ก็จะเดินได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งก็เหมือนกับเรื่องอื่น ๆ โดยทั่ว ๆ ไป คนเราอาศัยประสบการณ์ในการที่จะก้าวไปข้างหน้า อย่างที่ภายิตไทยโบราณเรียกว่า “ผิดเป็นครู” ในเรื่องการลงทุนก็เหมือนกัน ครูที่ดีคือการขาดทุน ถ้านักลงทุนคนไหนที่หวังว่าตัวเองจะเก่งขึ้นไป และอยากจะเป็นนักลงทุนผู้ชาญฉลาดในอนาคต ก็ควรจะเรียนรู้จากความผิดพลาด และการขาดทุน เพราะว่าในการลงทุนนั้น จะหวังว่าเราจะต้องได้กำไรทุกครั้งนั้นมันก็ยากนัก แม้แต่ Warren Buffet เองก็ยังเคยขาดทุน แต่การขาดทุนแต่ละครั้งนั้น มันจะสอนบทเรียนให้เราได้เสมอ สิ่งทีพึ่งระวังก็คือ อย่าเรียนบทเก่าซ้ำ ๆ ซาก ๆ ไม่งั้นจะไม่ได้ขึ้นชั้นซะที คนฉลาดคือคนที่ทำผิดเรื่องใหม่ ๆ เรื่อยไป ส่วนคนโง่คือคนที่ทำผิดเรื่องเดิมซ้ำแล้วซ้ำอีก

ดังนั้นการที่นักลงทุนจะขาดทุนแต่ละครั้งนั้น ก็จะต้องสรุปบทเรียนให้ได้ว่า ทำไมถึงขาดทุน ซึ่งถ้ารู้ว่าทำไมขาดทุน ก็จะได้อะไรบ้างให้ไม่ขาดทุนในครั้งต่อไป แต่ว่าถ้าไม่รู้ว่าจะทำไมขาดทุน ก็จะได้อีกว่าหุ่นแบบที่เราไม่รู้มันอย่าไปยุ่ง มันลงทุนไม่ได้เพราะไม่รู้ว่าจะทำไมกำไร ทำไมขาดทุน

เมื่อสรุปบทเรียนได้แล้วก็กลับมาเริ่มต้นค้นหาหุ้นเพื่อลงทุนกันต่ออีกรอบ แล้วที่วน Process นี้ต่อไปเรื่อย ๆ ซึ่งนี่ก็คือแบบแผนของชีวิตการเป็นนักลงทุน เลือกหุ้นซื้อหุ้นเก็บหุ้นไว้ เมื่อราคาหุ้นขึ้นไปเกินพื้นฐานก็ขาย หรือพื้นฐานเปลี่ยนไป ข้อมูลเปลี่ยนไป กิจการของบริษัทไม่ดี ก็ขายไป ดังนั้นการวิเคราะห์ที่สำคัญก็คือเมื่อเวลาเราจำเป็นต้องขายหุ้นขาดทุน มันเกิดขึ้นจากสาเหตุอะไร แล้วต่อไปเราจะตรวจสอบ ก่อนที่จะลงทุนซื้อหุ้นได้มีขี้ ว่าสาเหตุในการขาดทุนแบบนี้มีอยู่หรือเปล่า เพื่อเราจะได้เลือกว่าจะซื้อหรือไม่ซื้อหุ้นบริษัทนั้น ๆ อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ๆ เพราะว่าการที่เราขาดทุนหนึ่งครั้งทำให้เราห่างไกลออกไปจากเป้าหมาย คือ อีสภาพทางการเงินไปถึง 2 ก้าว เพราะว่าเราได้เสียเงินลงทุนของเราไป 1 ส่วน และเสียกำไรที่ควรจะได้ไปอีก 1 ส่วน เหมือนเป็นการเดินถอยหลัง ดังนั้น จงเรียนรู้จากความผิดพลาด และอย่าให้มันเกิดขึ้นซ้ำอีก

แต่ในบางกรณีเราก็ต้องผสมความหิวแข็งไว้ในการวิเคราะห์หุ้นบ้าง เช่นในปี 2008 ที่ผ่านมา ซึ่งถือเป็นปีปราบเซียนอีกปีหนึ่ง เห็นได้ชัดว่าราคาหุ้นอะไร ๆ มันก็ถดถอยมากระจุยกระจาย แต่ที่เราบอกให้หิวแข็งก็คือว่า ถ้าหุ้นที่เราถืออยู่มีกำไรเพิ่มมากขึ้น และทิศทางของผลประกอบการยังดีอยู่ ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโดยรวมไม่มากนัก ก็ให้ถือต่อไป ถ้ามีเงินก็ซื้อเพิ่ม แล้วดูว่าเราจะเป็นฝ่ายถูกจริงหรือเปล่า ในวิกฤติแบบนี้โดยมากมักจะเป็โอกาสที่ดีมาก สำหรับนักลงทุนผู้ชาญฉลาด เมื่อมีคนอยากขายหุ้นเต็มตลาดหุ้น และมีคนอยากซื้อหุ้นอยู่หีบมือเดียว มันก็เป็นไปตามหลักเศรษฐศาสตร์ธรรมดา ๆ นี้เอง ว่า Supply มากกว่า Demand และตลาดเวลานั้นเป็นตลาดของผู้ซื้อ นักลงทุนที่ชาญฉลาดก็ย่อมจะสามารถเลือกซื้อหุ้นได้ตามสบาย อย่างที่เราบอกประจำแหละว่าตลาดมันไม่เคยมีประสิทธิภาพ คนที่ฉลาดกว่าย่อมได้รับผลตอบแทนมากกว่าโดยมีความเสี่ยงที่ต่ำกว่า ในขณะที่คนที่ไม่ค่อยฉลาดก็จะได้รับผลตอบแทนน้อย แต่ความเสี่ยงสูงมากไปแทน แล้ววันข้างหน้าที่จะต้องมาถึงอย่างแน่นอน ก็จะกลับข้างกันเป็นคนอยากซื้อหุ้นเต็มตลาด แต่คนอยากขายมีนิดเดียว เมื่อ Demand มากกว่า Supply หุ้นก็หายาก ราคา ก็จะแพง แล้ว Yield ก็จะต่ำ คนซื้อตอนนี้ก็จะเสี่ยงมาก แต่ว่าได้ผลตอบแทนน้อย นักลงทุนผู้ชาญฉลาดก็จะขายหุ้น หรืออย่างน้อยก็ไม่ซื้อเพิ่มนั่นเอง ซึ่งเขียนอย่างนี้อาจจะดูเหมือนว่า นักลงทุนผู้ชาญฉลาดนั้นสามารถจะอ่านภาวะตลาดออกได้ล่วงหน้า แต่ความจริง

เราคิดว่าไม่ใช่อย่างนั้น เพียงแต่นักลงทุนเหล่านั้นมีสติดีพอที่จะวิเคราะห์เหตุการณ์อย่างเป็นกลาง และเลือกหุ้นแต่ละตัวได้อย่างเหมาะสม จึงทำให้พวกเขาสั่งซื้อหุ้นในช่วงภาวะวิกฤติ และกล้าขายหุ้นในช่วงที่ตลาดกำลังเป็นกระตือรือร้นเต็มที่ ซึ่งนั่นก็เป็นเพราะว่าพวกเขาเหล่านั้นเป็นคนมีเหตุผล หาใช่เพราะอำนาจแห่งเวทมนตร์ หรือว่า คาถาอาคมใดก็ตามมิได้ เขาเหล่านั้นอาจจะเคยผิดพลาด แต่เขาก็ได้เรียนรู้แล้ว

พวกเราเองก็เช่นเดียวกันครับเพื่อน ๆ ที่ส่วนมากเป็นคนอายุยังไม่มากนัก เริ่มทำงานมาไม่นาน มีเงินออมก็ยังน้อยอยู่ สิ่งที่เราเสียหายไปในช่วงปี 2008 ก็คงไม่ถึงกับหมดเนื้อหมดตัว เป็นประสบการณ์ที่ดีมากที่เราได้เจอในช่วงเวลานี้ของชีวิต คิดว่าไปเจอเอาตอนที่อายุมากกว่านี้ มีภาระที่ต้องรับผิดชอบมาก แล้วประสบกับความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ซะครับ สิ่งที่เราอยากขอให้เพื่อน ๆ รอดูต่อไปก็คือว่า เมื่อตลาดเข้าสู่ภาวะปกติแล้ว หุ้นแบบไหนที่เราจะปรับตัวขึ้นไปได้ และหุ้นแบบไหนที่จะลงแล้วลงเลย ตายไปกับภาวะเศรษฐกิจอันเลวร้าย เพราะบทเรียนนี่จะเป็นบทเรียนที่สำคัญอย่างยิ่งที่เพื่อน ๆ จะได้เรียนรู้ต่อไปในการเลือกซื้อหุ้นลงทุนในอนาคต จะได้เห็นว่ หุ้นแบบไหนที่มีความปลอดภัยสูง และหุ้นแบบไหนที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งก็อย่างที่เรบอกเสมอมา นะครับ ว่าขอให้เพื่อน ๆ ซื้อหุ้นที่มีฐานะการเงินมั่นคง และผลการดำเนินงานดี มีกำไร จ่ายปันผลให้เราได้ในภาวะแบบนี้แหละครับที่จะพิสูจน์ได้ชัดเจนว่าหุ้นอะไรมันดีจริง และจ่ายปันผลได้ในอัตราที่เหมาะสม แม้ในสภาพเศรษฐกิจอันเลวร้ายก็จ่ายได้ นี่แหละคือหุ้นชั้นเยี่ยมที่นำลงทุนครับ

ครับ สำหรับบทความฉบับนี้เราขอสรุปว่า “คนเราทำผิดได้ แต่อย่างผิดเรื่องเดียวกันซ้ำสองครั้ง” นะครับ